

Opatření při výskytu bakterií *Pseudomonas aeruginosa* produkujících metalobetalaktamázu

Obsah:

1. Účel a oblast platnosti dokumentu	2
2. Pojmy a zkratky	2
3. Odpovědnosti a pravomoci.....	2
4. Postup (popis činností).....	2
4.1 Zjištění PSAE MBL+	2
4.2 Opatření při zjištěném výskytu PSAE MBL+	3
4.2.1 Režimová opatření	3
4.2.2 Použití OOPP	3
4.2.3 Nakládání s prádlem a odpady	4
4.2.4 Úklid a dezinfekce	4
4.2.5 Izolace pacienta.....	5
4.3 Pacient vyžadující intenzivní péči.....	5
4.4 PSAE MBL+pozitivní pacient na operačním sále	5
5. Související dokumenty	6

Tento dokument je duchovním majetkem VFN

Zpracoval: MUDr. Antonie Bořkovicová	Účinnost dokumentu od: 7. 11. 2011	Schválil: Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA
	První vydání: dne: 11. 5. 2011	
Garant: Nemocniční hygienik		dne: 3. 10. 2011

Dokument zobrazený na intranetu VFN je řízen správcem dokumentace VFN
Po vytištění slouží pouze pro informativní účely - nepodléhá pravidlům řízení dokumentace.

Pracovní postup VFN Opatření při výskytu PSAE MBL+

PP-VFN-044

Strana 2 z 6

Verze číslo: 2

1. Účel a oblast platnosti dokumentu

Tento dokument popisuje postup opatření v případě výskytu multirezistentních bakteriálních kmenů *Pseudomonas aeruginosa* produkujících metalobetalaktamázu ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze.

Dokument je závazný pro všechny zaměstnance VFN.

2. Pojmy a zkratky

PSAE MBL+ bakterie kmene *Pseudomonas aeruginosa* produkující metalobetalaktamázu. Kmeny *P. aeruginosa* produkující metalobetalaktamázu jsou vysoce rizikové z epidemiologického hlediska, protože geny kódující metalobetalaktamázu mohou být horizontálně přeneseny na další bakteriální druhy. Multirezistence takového bakteriálního kmene umožňuje jeho snadné šíření v prostředí.

OOPP osobní ochranný pracovní prostředek.

3. Odpovědnosti a pravomoci

Odpovědnosti a pravomoci jsou podrobně stanoveny v kapitole 4.

4. Postup (popis činností)

4.1 ZJIŠTĚNÍ PSAE MBL+

Výskyt PSAE MBL+ je možno zjistit vstupním vyšetřením klinického materiálu pacientů mikrobiologickou laboratoří a to zejména pacientů:

- v rámci interních překlادů ve VFN, u pacientů z JIP, ARO a pacientů dlouhodobě hospitalizovaných ve VFN,
- přeložených z JIP, ARO jiných nemocnic,
- přeložených dlouhodobě hospitalizovaných v jiné nemocnici,
- pacientů přijímaných se zavedenými invazivními vstupy,
- přijímaných polymorbidních pacientů se známkami lokální nebo celkové infekce,
- přijímaných onkologických/hematoonkologických pacientů.

Doporučené odběry:

Výtěr z krku, moč, výtěr z rektu, stěry z kožních defektů, stěry z invazivních vstupů, kanyly, katetry.

Každý nález PSAE MBL+ jsou povinni pracovníci Mikrobiologické laboratoře **bez prodlení hlásit** emailem (hygiena@vfn.cz) na **Oddělení nemocniční hygieny VFN**.

Pracovní postup VFN Opatření při výskytu PSAE MBL+

PP-VFN-044

Strana 3 z 6

Verze číslo: 2

4.2 OPATŘENÍ PŘI ZJIŠTĚNÉM VÝSKYTU PSAE MBL+

Okamžitě po zjištění PSAE MBL+ musí mít pacient tento nálezn viditelně označen ve zdravotnické dokumentaci a vždy musí být zavedena tato opatření:

- Režimová, bariérová opatření (rukavice, hygienická dezinfekce rukou, jednorázové pomůcky nebo individualizace pomůcek).
- Osobní ochranné pomůcky, ochranný oděv.
- Odpovídající režim manipulace s odpadem a použitým prádlem.
- Dezinfekční režim, dekontaminace pomůcek, sanitace a úklid.
- Izolace pacienta.

4.2.1 Režimová opatření

Vstup na pokoj/box k ošetření pacienta s PSAE MBL+ lze pouze po provedení hygienické dezinfekce rukou a nasazení OOPP. V případě výstupu platí obrácené pořadí - svlečení všech OOPP, naposled rukavic a následně se provede hygienická dezinfekce rukou.

Vždy před vstupem do pokoje/boxu a při odchodu, mezi ošetřením jednotlivých pacientů, dále mezi ošetřením pacienta na jednotlivých tělních systémech, po manipulaci s prádlem a odpadem a po sejmutí rukavic se provede hygienická dezinfekce rukou. Je nutné provádět i odpovídající výměnu rukavic (mezi ošetřováním jednotlivých pacientů, mezi ošetřováním pacienta na jednotlivých tělních systémech, po manipulaci s prádlem, odpadem atd.)

Do pokoje/boxu se nevnaší dokumentace pacienta.

Vizita, podávání medikace, ošetrovatelské úkony a převazy ran se provádí na pokoji/boxu jako poslední z celého oddělení, pokud to umožňuje zdravotní stav pacienta. Na pokoj/box s pacientem PSAE MBL+ vstupuje jen zdravotnický personál, který je nutný pro zajištění péče. Do pokoje/boxu je zakázán vstup medikům a studentům zdravotnických škol.

Výše uvedená režimová opatření musí dodržovat veškerý personál vstupující do pokoje/boxu včetně technického a úklidového. Návštěvy pacienta musí být s režimovými opatřeními odpovídajícím způsobem seznámeny a dodržovat je.

4.2.2 Použití OOPP

V případě, že je PSAE MBL+ zjištěna pouze v moči, použije personál při běžném kontaktu při ošetřování pacienta pouze jednorázové rukavice. Při zavádění močového katetru, ošetření katetru a manipulaci s katetrem personál obléká jednorázové rukavice a empír.

V případě, že je PSAE MBL+ zjištěna ve více tělních systémech, použije personál jednorázové rukavice, empír, ústenku. Při výkonech kdy je riziko potřísnění obličeje, použije personál ochranné brýle nebo obličejový štít.

Pracovní postup VFN Opatření při výskytu PSAE MBL+

PP-VFN-044

Strana 4 z 6

Verze číslo: 2

4.2.3 Nakládání s prádlem a odpady

Pokoj/box musí být vybaven pevnými nádobami na infekční odpad a infekční prádlo a to co nejbližší k východu z pokoje/boxu. Odpad a prádlo se shromažďují v těchto nádobách v igelitových pytlích. V případě, že pytle nejsou umístěny v pevných nádobách, ale např. ve stojanu, při vynášení se tyto pytle vloží do dalších přinesených silnostěnných pytlů.

Použité jednorázové OOPP a jednorázový zdravotnický materiál se likvidují jako infekční odpad ihned v pokoji/boxu pacienta.

S použitým prádlem z pokoje/boxu se manipuluje jako s infekčním prádlem, [podrobně viz PP-VFN-049 Manipulace s prádlem](#). Prádlo se uloží do silnostěnného žlutého igelitového pytle (síla stěny min. 0,08 mm, k dispozici v hlavním skladu MTZ - pytle žluté LDPE, 700x1100, 0,08) již v pokoji/boxu. Pytle nesmí být přeplněné.

Likvidace zbytků jídel z izolačního pokoje se provede vložením do igelitového sáčku, který se po uzavření vhodí do infekčního odpadu.

4.2.4 Úklid a dezinfekce

Úklidová firma případně pracovníci úklidu musí být informováni vedoucí sestrou pracoviště o výskytu pacienta s PSAE MBL+ a poučení o izolačních a bariérových opatřeních s požadavkem na postup úklidu dle níže uvedených instrukcí.

Používané dezinfekční prostředky na podlahy, povrchy, nástroje, zdravotnické pomůcky a na nádobí musí mít široké spektrum účinnosti (A, B, T, M, V). Dezinfekce podlah a povrchů (včetně povrchů přístrojů) se provádí omýváním – otíráním. Dezinfekce nástrojů, zdravotnických pomůcek a nádobí se provádí ponořením v uzavíratelných nádobách. V případě, že zdravotnickou pomůcku nelze dezinfikovat ponorem, provede se dezinfekce otěrem. K dezinfekci podlah, povrchů, nástrojů, zdravotnických pomůcek a nádobí se používá čerstvý, naředěný pracovní roztok dezinfekčního prostředku nikoliv postřiková dezinfekce. Je nutné připravovat pracovní roztoky dezinfekčních prostředků o požadovaných koncentracích a dodržet expozici. Postřiková dezinfekce je přípustná pouze jako doplňková dezinfekce malých ploch.

Nástroje, přístroje a zdravotnické pomůcky pro opakované použití musí být po ošetření pacienta podrobeny dezinfekci ihned na pokoji pacienta. Až následně je povoleno vynášet je z pokoje/boxu.

Úklid pokoje/boxu se zařazuje až na konec úklidu celého oddělení. Úklid je prováděn vyčleněnými a označenými úklidovými pomůckami. Používá se přednostně jednorázový materiál (např. Perlan). Úklidové pomůcky k opakovanému použití se ihned po provedení úklidu dezinfikují dezinfekčním prostředkem širokého spektra účinnosti.

Pokoj/box musí být po propuštění pacienta s PSAE MBL+ podroben důkladné sanitaci s dezinfekcí podlah, omyvatelných částí stěn (do 1,5 m) a všech povrchů a ploch, nástrojů, zdravotnických pomůcek a nádobí, které se v pokoji nachází. Provede se důkladná sanitace lůžka pacienta s účinnou dezinfekcí všech povrchů lůžka. Následně se pokoj řádně vyvětrá minimálně po dobu 1 hodiny, neplatí pro prostory s klimatizací, kde dochází k výměně vzduchu za 30 min.

Pracovní postup VFN Opatření při výskytu PSAE MBL+

PP-VFN-044

Strana 5 z 6

Verze číslo: 2

Při ukončení hospitalizace izolovaného pacienta se likvidují do infekčního odpadu masti, krémy, jednorázové pomůcky, které byly používány v pokoji hospitalizovaného pacienta.

4.2.5 Izolace pacienta

U pacienta kolonizovaného ve více lokalizacích nebo při rozsáhlé kolonizaci u pacienta v závažném klinickém stavu je vhodné zavést také izolační režim, event. vyčlenit ošetrovatelský personál.

PSAE MBL+ pozitivní pacient se umístí na samostatný pokoj nebo box zřetelně označený nápisem „ZVÝŠENÝ HYGIENICKÝ REŽIM“.

Pacient musí být řádně seznámen s důvodem jeho izolace, popř. zvýšeným hygienickým režimem.

Před pokoj nebo box je nutné umístit alkoholový dezinfekční prostředek k hygienické dezinfekci rukou, OOPP a dekontaminační předložku.

Pokoj nebo box musí být vybaven dávkovačem s dezinfekčním prostředkem na ruce (na JIP je vhodné umístit dávkovače u každého lůžka), jednorázovými rukavicemi, jednorázovými pomůckami, event. individualizovanými ošetrovatelskými pomůckami.

Do pokoje/boxu se zdravotnický materiál a pomůcky, masti, krémy apod. vnáší a skladují v minimálních zásobách.

4.3 PACIENT VYŽADUJÍCÍ INTENZIVNÍ PÉČI

V případě pacienta, který vyžaduje intenzivní péči a jednotka není řešena boxovým systémem, se dodržují a aplikují všechna opatření uvedená v kapitole 4.2 přizpůsobená k podmínkám daného provozu – vztaženy k „izolačnímu lůžku“ pozitivního pacienta.

Po ošetření pacienta v ambulanci či vyšetřovně se ihned provede dezinfekce povrchů, ploch, přístrojů, nástrojů a zdravotnických pomůcek.

4.4 PSAE MBL+POZITIVNÍ PACIENT NA OPERAČNÍM SÁLE

Ošetřující lékař je povinen předem informovat personál operačního sálu včetně anesteziologického týmu o PSAE MBL+ pozitivitě pacienta. Operace musí být naplánovaná pokud možno na septickém operačním sále a jako poslední v operačním programu. V případě, že pracoviště nemá k dispozici septický sál, operace se provede jako poslední v operačním programu na dostupných operačních sálech pracoviště.

V prostoru operačního sálu je nutné minimalizovat množství techniky a zásob materiálu tak, aby se minimalizovalo riziko jejich potenciální kontaminace.

Personál operačního sálu přednostně použije jednorázové operační prádlo, na sále si oblékne sterilní jednorázový empír a dvojité rukavice nebo silnější typ rukavic, event. použije ochranný obličejový štít dle rozsahu a rizikosti operačního výkonu. Po skončení operačního výkonu se použitý

Pracovní postup VFN Opatření při výskytu PSAE MBL+

PP-VFN-044

Strana 6 z 6

Verze číslo: 2

jednorázový empír a použité rukavice odloží na sále do infekčního odpadu a ihned se provede dezinfekce rukou.

Na ohraničení operačního pole se přednostně použijí jednorázové chirurgické roušky a na odsávání z rány se použije jednorázový uzavřený odsávací systém. Po skončení výkonu anesteziologická sestra provede výměnu jednorázového anesteziologického okruhu, který spolu s jednorázovým odsávacím systémem odstraní jako infekční odpad.

Chirurgické nástroje se po použití na operačním sále naloží do čerstvě připraveného pracovního roztoku širokospektrálního dezinfekčního prostředku odpovídající koncentrace. Pro dezinfekci nástrojů je nezbytné dodržet předepsaný expoziční čas. Až následně je možné přistoupit k jejich mechanickému čištění. Personál, který provádí čištění a dezinfekci nástrojů, je povinen se po celou dobu chránit OOPP (ústní rouška, rukavice).

Ihned po skončení výkonu se provede dezinfekce podlahy, všech povrchů, ploch a přístrojů, které se nacházely v prostoru operačního sálu. Použije se čerstvý pracovní roztok dezinfekčního prostředku odpovídající koncentrace a dodrží se předepsaný expoziční čas. Používané dezinfekční prostředky na podlahy, povrchy, nástroje/zdravotnické pomůcky musí mít široké spektrum účinnosti (A, B, T, M, V).

5. Související dokumenty

[SM-VFN-28 Hlášení mimořádných událostí](#)

[PP-VFN-006 Odběr biologického materiálu](#)

[PP-VFN-016 Hlášení a evidence pracovních úrazů](#)

[PP-VFN-017 Hlášení infekčních onemocnění](#)

[PP-VFN-049 Manipulace s prádlem](#)